

Den digitala kollegan

- när kollegan i rummet bredvid inte finns...

En innovation med startpunkt i projektet IFO över gränser

Elisabet Höög, Forskningsledare
FoU Socialtjänst, Region Västerbotten

FoU Socialtjänst
- För en kunskapsbaserad
socialtjänst i Västerbotten

Under ett antal år har FoU Socialtjänst i Västerbotten och Umeå universitet tillsammans med IFO i åtta små kommuner i Södra Lappland bedrivit utvecklingsprojekt med fokus på förutsättningar för att bedriva en socialtjänst av god kvalitet i glesbygd. En av de idéer som växt fram under arbetet är en digital plattform för kollegorna i de åtta kommunerna.

Bakgrund

- Norra Sverige
- Glesbygd och små kommuner
- Långa avstånd
- Begränsade resurser
- Samma behov och krav som stora kommuner

De förutsättningar som summeras i projektet handlar om att vi finns i Norra Sverige där många kommuner är små till invånarantal, med långa avstånd både inom och mellan kommunerna. Man har begränsade resurser, t ex ett litet skatteunderlag och små arbetsenheter allt medan behoven och formella krav är likadana som för vilken stor kommun som helst.

Målbild

- Överbrygga avstånd
- Dela kunskap
- Säkra kompetens
- Stärka kvalitet
- Hitta känslan av sammanhang

→ Ingen i socialtjänstarbetet ska behöva känna sig ensam

Målbilden för utvecklingsprojekten har varit att bidra till att överbrygga både fysiska och kollegiala avstånd, att få rikare tillfällen att dela kunskap och kompetens för att på så sätt stärka kvaliteten i verksamheten. Ett tidigt uttalat mål var att ingen i vårt IFO ska behöva känna sig ensam i sitt arbete, det ska finnas en känsla av sammanhang i de åtta små kommunernas verksamheter.

Digitala kollegan – ett digitalt verktyg

- En digital plattform – byggd i Wordpress
- Skapas av användarna genom en kontinuerlig bottom up-process
- Själva it-bygget görs i samarbete med webbyrån JO Kommunikation, Umeå
- Nyckelpersoner är den arbetsgrupp med representanter från alla kommuner och FoU Socialtjänst som regelbundet träffas, utvärderar och utvecklar vidare

Digitala Kollegan är det mest påtagliga resultatet av utvecklingsarbetet. Det handlar om en digital plattform – eller en helt vanlig interaktiv hemsida – byggd i Wordpress. Ända från idé-stadiet till dags dato skapas och omskapas Digitala kollegan av användarna. Själva IT-bygget görs i samarbete med en webbyrå och nyckelpersoner för processen är en arbetsgrupp med representanter för varje kommun tillsammans med FoU Socialtjänst som står som huvudansvarig för sidan.

Medlemmar

Digitala Kollegan

Fridgar Ämnen Riktlinjer Kalendariet Medlemmar Support & Min sida

Alla medarbetare

Ämnen

Barn och unga

Ekonomiskt bistånd

Familjerätt

Försörjningsstöd

Funktionshinder

Heder

Jämsköldhet

Misbruk och beroende

Övrigt

Psykisk hälsa

Väld

Ort

Årele

Dorotea

Falu Socialtjänst

Lycksele

Malå

Norsjö

Sorsele

Storuman

Umeå

Vilhelmina

Här finns för varje medlem bild, namn, ort, kontaktvägar och möjlighet att beskriva sin funktion, sina kunskapsområden etc. efter eget tycke...

Digitala kollegan är en sluten sida, bara för medarbetare eller IFO-nära aktörer. Man måste bli tillagd som medlem för att få tillgång till sidan och man förlorar tillgången till sidan när man slutar arbeta inom de åtta inlandskommunerna. Detta har diskuterats många gånger och vi är alldeles överens om att detta är Digitala kollegans styrka, och en viktig faktor för att vara relevant för sin relativt lilla målgrupp. Vi är runt 100 medlemmar på sidan. Medlemssidan är sorteringsbar, både på etiketter man tilldelat sig själv och på verksamhet.

Mina inställningar

Inlägg uppdaterat

Användarbild

E-post och telefon

Om mig

Inlägg

Frågor

Ämnen

Kalendarium

Prenumerera på frågor

Jag vill få ett mail när en ny fråga inom valda områden publicerats

- ☒ Barn och unga
- ☒ Ekonomiskt bistånd
- ☒ Familjerätt
- ☒ Försörjningsstöd
- ☒ Funktionshinder
- ☒ Heder
- ☒ Jämställdhet
- ☒ Missbruk och beroende
- ☒ Övrigt
- ☒ Psykisk hälsa
- ☒ Våld

E-postnotis vid svar på frågor

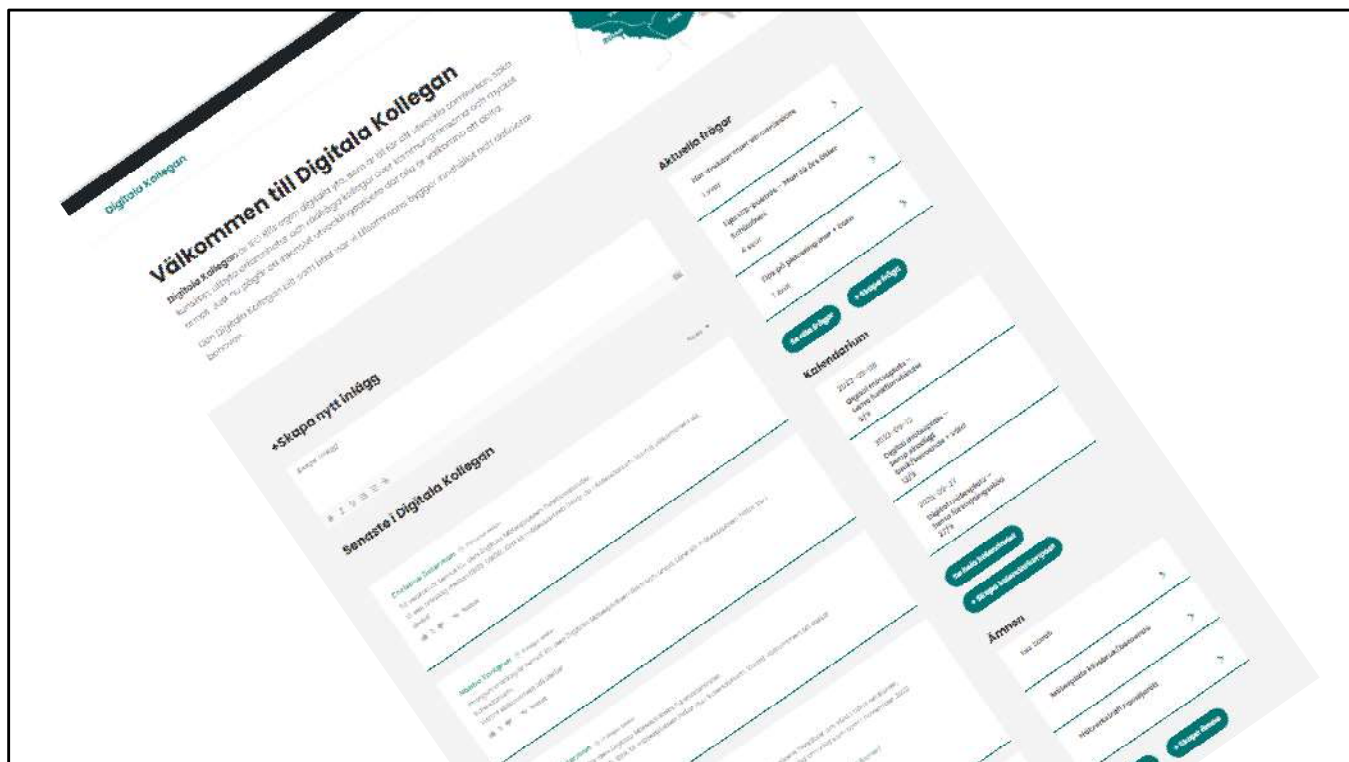
☒ Ja ☐ Nej

Jag vill få ett mail när någon svarat på en fråga inom valda områden

I sin egen profil ger man så lite eller mycket information man önskar om sig själv och sitt arbete och sina kunskapsområden. Här kan man också prenumerera på aviseringar baserad på de etiketter som lagts till på inlägg, frågor, kalenderposter osv.

Så här såg Digitala Kollegans front ut när vi tog en screenshot för presentationen. Men eftersom det här är en levande sida har den senaste workshopen gett tre nya anpassningar efter behov. Ämnessidorna täcks av andra sidor och forum – vi ändrar oss och skapar en plats för minnesanteckningar från våra gemensamma möten. Riktlinjer fick byta namn till Dokument och en mer användbar layout togs fram för att kunna dela och utveckla nyckeldokument – som t ex riktlinjer. Och support fick byta namn till hjälp och manualer för användningen av Digitala kollegan fräschas upp. Så här ser livet ut för den digitala kollegan – med nytta för användaren i fokus. Nere i högra hörnet syns den ikon som leder in till en separat chat-applikation där man kan kommunicera direkt med varandra, eller bygga chattgrupper.

På Digitala Kollegans första sida så finns ingångar till alla funktioner som sidan har. Framsidan har gått från designövermod till renast möjliga – här är det användbarheten som efterfrågats. Följande bilder gör nedslag på en del av Digitala kollegans funktioner.

Flöde

+Skapa nytt inlägg

Skapa inlägg

B I U

Senaste i Digitala Kollegan

Christine Österman · 3 timmar sedan

Till veckan är temat för den Digitala Mötesplatsen Funktionshinder. Vi ses onsdag mellan 08.15-09.00, länk till mötesplatsen hittar du i Kalendariu... att delta!

 0 Svara

Chrystal Kunesson · 25 dagar sedan

Det har under sommaren kommit en uppdatering av Socialstyrelsens handbok om våld i nära relationer, så att den överensstämmer med de nya föreskrifter och allmänna råd om våld som kom i november 2022. Bra att använda som kunskapsunderlag till föreskrifterna.

<https://www.socialstyrelsen.se/aktuell/uppdaterad-handbok-om-vald-i-nara-relationer/>

Senast ändrad 25 dagar sedan av Chrystal Kunesson

 3 Svara

Är det någon som har tips på bra behandlingshem för kvinnor med alkoholmissbruk? Då det gäller en mamma så vore det önskvärt om det inte ligger för långt bort geografiskt.

 0 Svara

Elisabet Höög · 27 dagar sedan

I maj hade vi en gemensam konferens i Lycksele med temat **IFO i ständig utveckling**. Här kommer en sammanfattning av den framtidsplanering vi gjorde under dagen. Under hösten kommer vi att fortsätta fundera tillsammans över hur vi kan utveckla och samverka kring utvecklingsarbete inom IFO.

Kort och sammanfattande framtidsplanerings-rapport

 0 Svara

Vänstersidan på Digitala kollegans frontside liknar ett facebookflöde. Där kan vem som helst göra ett inlägg om vad som helst som sen kan besvaras eller gillas. Detta är en av de senaste tillskotten till skrivbara funktioner.

Frågor

arium Medarbetare Support Min sida Hög Skapat Fråga

Aktuella frågor

Hur avslutar man sin användare

1 svar

Tips LSS-boende – Man 30 års ålder Schizofreni

4 svar

Tips på placering mor + barn

1 svar

Se alla frågor + Skapa fråga

Skapa ny fråga

Rubrik *

Ange titel:

Innehåll

Ange problem innehåll:

Ämnen *

Ange relevanta ämnen:

- ☐ Barn och unga
- ☐ Ekonomiskt bistånd
- ☐ Familjeshet
- ☐ Försörjningsstöd
- ☐ Funktionsnär
- ☐ Hinder
- ☐ Jämställdhet
- ☐ Missbruk och beroende
- ☐ Övrigt
- ☐ Psykiatri
- ☐ Vård

Anonym fråga

Ange hurvida ditt namn ska visas på frågan:

☐ Nej

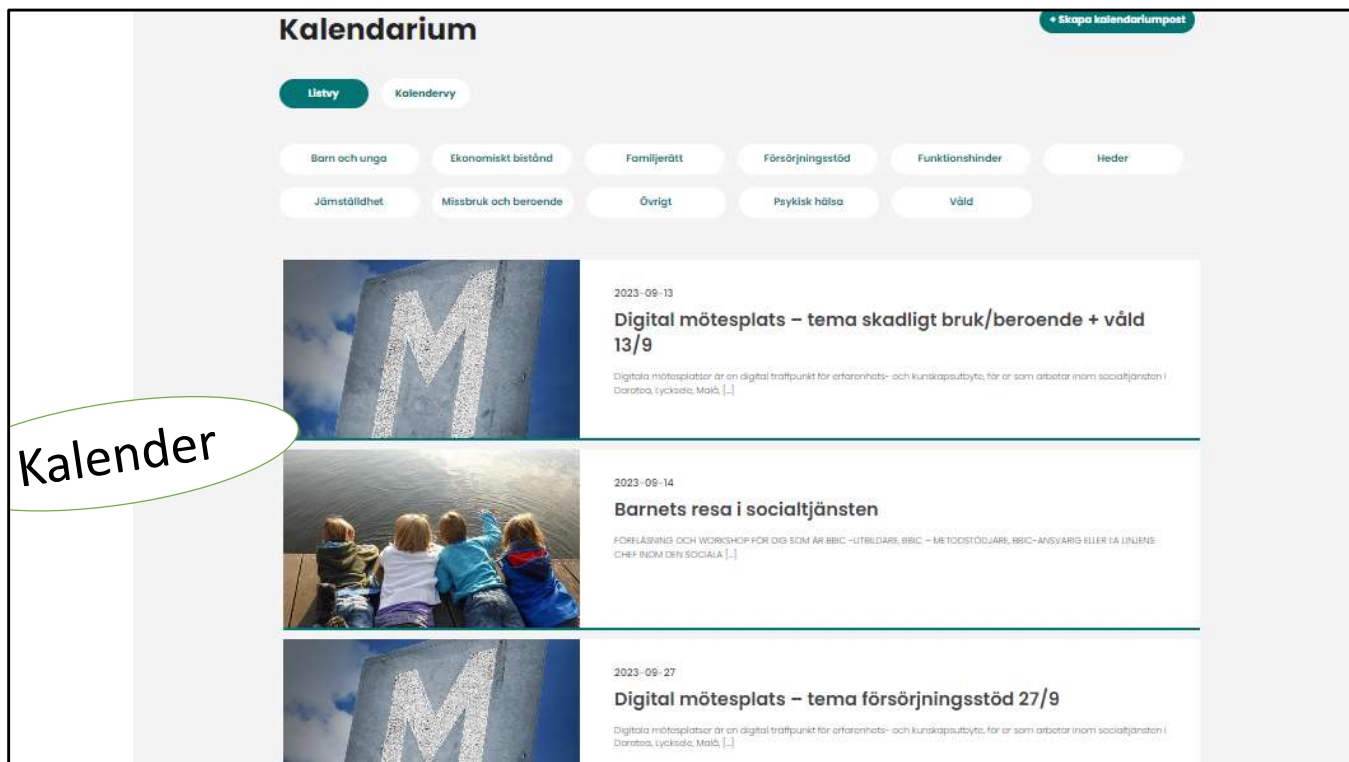
Publicera din fråga

Den allra mest använda funktionen på Digitala kollegan är frågelådan. Här kan vem som helst skapa en fråga, svara eller kommentera. När frågan skapas kan man sätta etiketter för vilket eller vilka områden frågan berör. Dessa är sedan underlag för sortering på sidan och mejlavisering. En sent tillkommen funktion är att frågan kan ställas anonymt. Detta används till exempel när det finns en risk för igenkänning. Små kommuner innebär att en extra försiktighet gällande sekretess måste gälla.

<p>Omprovning LVU 3 §</p> <p>När det skett en överklagan på LVU efter förvaltningsrättens beslut om att bereda ungdom vård enligt lagen och det därefter [...]</p> <p>1 svar ></p>	<p>Du-utredning</p> <p>Hej alla Vi funderar på att börja skriva barnutredningar i du-form som vi sett att vissa kommuner gör. Utredningen skrivs [...]</p> <p>2 svar ></p>	<p>Ek bistånd till ansökan om enskild vårdnad</p> <p>Hur tänker ni kring kostnaden för att ansöka om enskild vårdnad? Ingår det i skälighetsnivå? Ena vårdnadshavaren får inte [...]</p> <p>1 svar ></p>
<p>Förslag på frågor till korta digitala MÖTESPLATSER</p> <p>Vi i arbetsgruppen för Digitala Kollegan vill gärna ha förslag på frågor eller diskussionsämnen för korta, 45-minuters digitala MÖTESPLATSER. Hittills [...]</p> <p>4 svar ></p>	<p>Försörjningsansvar mellan makar – försörjningsstöd</p> <p>Vi har en fråga gällande hur ni i andra kommuner resonerar kring försörjningsansvaret mellan makar där den ena maken inte [...]</p> <p>3 svar ></p>	<p>Förmedlade medel</p> <p>Vi har en klient som ansökt om förmedlade medel. Personen är anställd av kommunen. Har frågor lönehandläggarna om hur vi [...]</p> <p>3 svar ></p>
<p>Arbetsgivarens ansvar</p> <p>Vi har ett aktuellt ärende med en person som missbrukat alkohol i minst 15 år som vill ha stöd genom [...]</p> <p>4 svar ></p>	<p>Ekonomiskt bistånd till fritidsaktiviteter</p> <p>Jag undrar hur ni andra kommuner resonerar kring extra bistånd till dyrare fritidsaktiviteter som ridning och hockey med hänsyn till [...]</p> <p>1 svar ></p>	<p>Samtal med barn rörande umgänge</p> <p>Vi har ett mycket komplext ärende där Tingsrätten bestämt att barnet som är 12 år ska ha umgänge med sin [...]</p> <p>2 svar ></p>

Frågor

Här syns ett urval av frågor som ställts. Det kan handla om allt - arbetssätt, tips, utmaningar, juridik, eller Digitala kollegan t ex

Även kalendern är öppen för vem som helst att lägga in aktiviteter i. Även här ges kalenderposten etiketter som gör att man sortera i utbudet eller som underlag för mejlavisering. Det går också välja vilken layout som önskas, lista eller traditionell almanacka. I kalendern ser ni något som kallas Digital mötesplats som också är en innovation i samma anda som Digitala kollegan.

Digitala mötesplatser – Digitala Kollegan

Onsdagar 8.15 – 9.00

6/9 Funktionshinder
13/9 Skadligt bruk/beroende + Våld
27/9 Försörjningsstöd

4/10 Funktionshinder
11/10 Skadligt bruk/beroende + Våld
18/10 Barn och unga
25/10 Försörjningsstöd

1/11 Våld
8/11 Skadligt bruk/beroende
15/11 Barn och unga
22/11 Försörjningsstöd
29/11 Funktionshinder

6/12 Skadligt bruk/beroende
13/12 Barn och unga
20/12 Försörjningsstöd

I stort sett varje onsdagsmorgon möts den som så önskar till ett teamsmöte – som kallas Digitala mötesplatsen. Just nu följer innehållet IFOs ansvarsområden, och FoU Socialtjänsts medarbetare är värdar för träffarna. Här finns möjlighet för erfarenhetsutbyte och kontaktskapande. Just nu pågår ett arbete kring hur informationsvägarna för mötesplatserna gör störst nytta.

Digitala Kollegan ♥ Yrkesresan

I små kommuner kan det bli så att endast enstaka medarbetare kommer i fråga för Yrkesresans startsträckor. Det betyder också att man inte med enkelhet har någon att prata vidare om som delat samma erfarenhet. Därför finns det nu digitala mötesplatser för dom som deltar i Yrkesresan Ny inom R8 – en träff i direkt anslutning till utbildningstillfället där man får möjlighet att fundera vidare tillsammans.

Mötesnoteringar

Rapport från Mötesplats – Barn och ekonomiskt bistånd

Den 8 februari anslöt 20 kollegor från IFO i sju av R8:s kommuner till Mötesplatsen*. Den här gången var temat [...]

Mötesplats – Sjukskrivning/Läkarintyg

Mötesplatsen är en digital arena för dialog, kunskaps- och erfarenhetsutbyte, samt för att knyta nya kontakter, lära känna varandra och [...]

Mötesplats – Familjerätt!

Mötesplatsen är en digital arena för dialog, kunskaps- och erfarenhetsutbyte, samt för att knyta nya kontakter, lära känna varandra och [...]

Som nämndes tidigare finns numera en särskild flik för mötesnoteringar, till exempel från Digitala mötesplatserna – så att den som inte kunnat delta ändå kan tillgodogöra sig innehållet.

Hur bygger man en digital arena för samverkan och kommunikation?

- Definiera syftet
- Relevans för användarna är centralt
- Skapa förutsättningar för en kontinuerlig bottom-up-process
- Ge arenan tid att hitta sin form
- Det digitala är (bara) ett verktyg för kunskapsbygge och erfarenhetsutbyte

Våra råd till den som vill bygga en egen digital kollega handlar i allra första hand om att fundera över syfte och målgrupp. Det digitala är ett verktyg för att underlätta kommunikation, utbyte och närhet när det är en bristvara. Vi har sett att styrkan ligger i att skapa förutsättningar för att hela tiden väga nytta och format, i ständig dialog bland de som använder Digitala kollegan. Här har vi som FoU Socialtjänst med ett uppdrag att vara en stödfunktion fått vara varsamma att inte se det som vår yta, utan delta på ett sätt som blir till nytta för alla.

Tack!!

Elisabet Höög, Forskningsledare FoU Socialtjänst, Region Västerbotten
elisabet.hoog@regionvasterbotten.se

Läs mer:

Innovationskraft i små glesbygdskommuner – för en kunskapsbaserad Socialtjänst. Projektrapport 2020. Mejla för ett ex.

Hjelte, J., Höög, E., & Nordström, A. (2023). Kunskap och expertis i små glesbygdskommuners socialtjänst:–synen på utmaningar och lösningar. *Socialvetenskaplig tidskrift*, 30(1), 457-476.

Välkomna att ta kontakt med oss om ni har fler funderingar kring Digitala kollegan. I dagsläget finns det några publikationer med anknytning till Digitala kollegan och dess ursprungsprojekt. I pipeline finns också ytterligare en projektrapport och en artikel specifikt om Digitala kollegan som fenomen.